



بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

МЎМИН МЎМИНГА ОЗОР БЕРМАЙДИ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي حَرَّمَ أَدْيَةَ الْخَلْقِ بِلَا حَقِّ مُبِينٍ، وَالصَّلَاةَ وَالسَّلَامَ عَلَى الرَّسُولِ الْكَرِيمِ
وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ وَالتَّابِعِينَ وَمَنْ تَبِعَهُمْ بِإِحْسَانٍ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ أَمَا بَعْدُ

Ҳурматли жамоат! Ислом дини таълимотлари инсон зотига азият бермаслик, тартиб-интизомли бўлишга чорлайди. Айниқса, мўмин мусулмонлар турли шахсий ва ижтимоий муносабатларда бир-бирларига озор бермасликларига даъват этади. Акс ҳолда қаттиқ гуноҳкор бўлиб қолишлари таъкидланади. Бу ҳақда Аллоҳ таоло таълим бериб марҳамат қилади:

﴿وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بَغَيْرِ مَا كَتَبْنَا فَقَدْ احْتَمَلُوا بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُّبِينًا﴾ (الأحزاب: 58)

яъни: **“Мўмин ва мўминаларга қилмаган гуноҳлари билан озор берадиган кимсалар бўҳтон ва аниқ гуноҳни ўзларига олган бўлурлар”** (Аҳзоб сураси, 58-оят).

Шариатимизга кўра барча жабҳада бировга азият бериб қўйишдан сақланишга буюрилади. Ҳатто суҳбат асносида биз учун арзимас кўринган баъзи ҳатти-ҳаракатлар ҳам динимиз назаридан четда қолмаган. Ҳадиси шарифларнинг бирида Расулulloҳ саллаллоҳу алайҳи васаллам:

"لَا يَتَنَاجَى اثْنَانِ دُونَ الثَّلَاثِ؛ فَإِنَّ ذَلِكَ يُؤْذِي الْمُؤْمِنَ، وَاللَّهُ يَكْرَهُ أَدَى الْمُؤْمِنِ"
(أَخْرَجَهُ الْإِمَامُ أَبُو يَعْلَى فِي مُسْنَدِهِ وَالْإِمَامُ الطَّبْرَانِيُّ فِي الْأَوْسَطِ).

яъни: **“Икки киши учинчи кишини ёлғизлашиб суҳбатлашмасин. Чунки бу мўминга азият беради. Аллоҳ эса мўминга азият беришни ёқтирмайди”** – деганлар (Имом Абу Яъло “Муснад”да ва Имом Табароний “Муъжамул авсат”да ривоят қилган).

Шунингдек, ҳадиси шарифларда Аллоҳ таолога ва охират кунига имон келтирган киши азият беришнинг турли кўринишларидан сақланиши лозимлиги уқтирилган. Абу Ҳурайра разияллоҳу анҳудан ривоят қилинган ҳадиси шарифда Набий саллаллоҳу алайҳи васаллам:

"مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ، فَلْيُكْرِمْ ضَيْفَهُ"
 وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ، فَلْيُكْرِمْ ضَيْفَهُ"
 (أَخْرَجَهُ الْإِمَامُ الْبُخَارِيُّ وَالْإِمَامُ مُسْلِمٌ).

яъни: *“Ким Аллоҳга ва охират кунига имон келтирган бўлса, яхшиликни гапирсин ёки жим турсин! Ким Аллоҳга ва охиратга имон келтирган бўлса, қўшнисига озор бермасин! Ким Аллоҳга ва охиратга имон келтирган бўлса, меҳмонини эҳтиром қилсин!”*, – деганлар (Имом Бухорий ва Имом Муслим ривоят қилган).

Бошқа бир ривоятда саҳобалардан бирлари Набий саллоллоҳу алайҳи васалламнинг олдиларига келиб, “Эй Аллоҳнинг Расули, қайси мусулмонлар афзал саналади?” – деб сўради. Шунда У зот:

المُسْلِمُ مَنْ سَلِمَ الْمُسْلِمُونَ مِنْ لِسَانِهِ وَيَدِهِ وَالْمُهَاجِرُ مَنْ هَجَرَ مَا نَهَى اللَّهُ عَنْهُ (متفق عليه).

яъни: *“Мусулмон мусулмонлар унинг тили ва қўлидан саломат бўлган кишидир. Муҳожир – Аллоҳ таоло қайтарган нарсалардан ўзини тийган кимсадир”*, – деб жавоб бердилар (Муттафақун алайх).

Муҳтарам азизлар! Минг афсуслар бўлсинки, кўча-кўйда, бозорларда ва жамоат жойларида арзимас сабаблар ортидан кишилар бир-бирларига озор бериб қўйишларини гувоҳи бўламиз. Айниқса, ҳаёлига келганини гапирувчи баъзи инсонлар ёки тайини бўлмаган ташқаридаги кимларнингдир измида юраётганлар бугунги кунда ижтимоий тармоқлар орқали мўмин-мусулмонларнинг шаънларини топташ билан уларга озор бераётганларини кўп учратмоқдамиз. Хусусан, улар динимиз ходимлари, шариатимиз аҳкомларини етказувчи илм аҳллари бўлган имом-хатибларни “ўзларича муҳокама қилиб”, ортларидан бемалол ғийбат қилмоқдалар. Ваҳоланки, неча йиллардан буён шу имомларнинг ортидан ўзлари иқтидо қилиб келадилар. Ислом динини, шариат аҳкомларини етказишдек улкан масъулиятни зиммасига олган уламолар шаънига ёмон сўзларни гапириш Аллоҳ ва Унинг расулини ғазабини келтирадиган ёмон ишдир.

Абдуллоҳ ибн Муборак раҳматуллоҳи алайҳ: “Ким дин олимларини масхара қилса, охирати куяди. Ким подшо ва амирларни масхара қилса, дунёси барбод бўлади. Ким ўз биродарларини масхара қилса мурувват ва хайбати йўқолади”, – деган.

Аллоҳ таолонинг жорий бўлган одатларидан бири шуки, илм аҳли ва уламоларни таҳқирлаган ва масхара қилган одамни мана шу дунёнинг ўзида хор қилади. Сухайл Андалусий раҳматуллоҳи алайҳ айтади: “Бир қўшнимиз бор эди. Аллоҳ бойлик ва обрўни бериб қўйган, жуда сердавлат эди. Унинг энг ёмон одати дин олимларини калака қилиш ва уларга азият бериш эди. Бир куни Аллоҳ розилигини истаб насихат қилдим. У мени камситиб, уйдан ҳайдади. Аллоҳга қасамки, орадан 20 йил ўтиб фалаж бўлиб қолди. Мол дунёсидан айрилди. Муҳтожликдан шаҳар бозорида тиланчилик қила бошлади. Бир куни бозорда кўринмай қолди. Орадан уч кун ўтиб, бозор орқасидаги ташландиқ жойдан жасади топилди. Бутун шаҳар уламолари азият кўрган бу инсоннинг ниҳояси мана шундай якун топди”.

Пайғамбар алайҳиссалом ўзларининг ҳадиси шарифларидан бирида ана шундай мўмин-мусулмонларни ғийбат қилиб, уларни айбларини ахтариб, азият берадиган кимсаларга қарата шундай деганлар:

"يَا مَعْشَرَ مَنْ آمَنَ بِلِسَانِهِ وَلَمْ يَدْخُلِ الْإِيمَانُ قَلْبَهُ لَا تَغْتَابُوا الْمُسْلِمِينَ وَلَا تَتَّبِعُوا عَوْرَاتِهِمْ فَإِنَّهُ مِنْ اتَّبَعَ عَوْرَاتِهِمْ يَتَّبِعِ اللَّهُ عَوْرَتَهُ وَمَنْ يَتَّبِعِ اللَّهُ عَوْرَتَهُ يَفْضَحْهُ فِي بَيْتِهِ" (رَوَاهُ الْإِمَامُ أَبُو دَاوُدَ).

яъни, *“Эй тили билан имон келтириб, қалбига эса имон кирмаганлар, (қалби билан имон келтирмаганлар) мусулмонларни ғийбат қилманг ва уларнинг айбини пойлаб-қидирманглар! Чунки ким уларнинг айбини қидирса, Аллоҳ таоло уни ўзининг айбини қидиради ва гарчи уйининг ичида (одамлардан махфий бўлса ҳам, уни ошкор қилиб) шарманда қилади”*, – (Имом Абу Довуд ривоят қилган).

Шариатимиз бировга азият етказишдан қайтариши, азият берганга турли иқобларни белгилаши баробарида мўминлардан азиятни кетказганга жаннатни ваъда қилган. Абу Ҳурайра разияллоҳу анҳудан ривоят қилинган ҳадисда Расулуллоҳ саллаллоҳу алайҳи васаллам ўтган қавмлардан бир кишини хабарини бериб, шундай деганлар:

مَرَّ رَجُلٌ بِغُصْنِ شَجَرَةٍ عَلَى ظَهْرِ طَرِيقٍ، فَقَالَ: وَاللَّهِ لَأُنْحِنَنَّ هَذَا عَنِ الْمُسْلِمِينَ لَأُؤْذِيَهُمْ، فَأَدْخَلَ الْجَنَّةَ (رَوَاهُ الْإِمَامُ مُسْلِمٌ).

яъни: *“Бир киши йўл устида ётган дарахт шохини олдидан ўтиб қолиб: “буни мусулмонлар(нинг йўли)дан олиб ташлайинки, уларга азият бермасин”, – деган эди. Натижада ўша инсон жаннатга киритилди”* (Имом Муслим ривояти).

قَالَ الْإِمَامُ الْبَغَوِيُّ رَحِمَهُ اللَّهُ تَعَالَى: "أَفْضَلُ الْمُسْلِمِينَ مَنْ جَمَعَ إِلَى آدَاءِ حُقُوقِ اللَّهِ تَعَالَى آدَاءَ حُقُوقِ الْمُسْلِمِينَ، وَالْكَفَّ عَنْ أَعْرَاضِهِمْ".

Имом Бағавий раҳимахуллоҳ: *“Мусулмонларнинг энг афзали Аллоҳ таолонинг ҳақларини адо этиши билан мусулмонларнинг ҳақларини адо этишни жамлаган ҳамда мусулмонларнинг шаънларидан тийилган кишидир”*, – деганлар.

Динимизда киши атрофидаги инсонларга азият бермасликнинг ўзи хатто садақа қилганнинг савобига тенг экани айтиб ўтилган. Бу борада Расулуллоҳ саллаллоҳу алайҳи васаллам саҳобалардан бирига насихат қилиб, шундай деганлар:

تَكْفُ شَرِّكَ عَنِ النَّاسِ فَإِنَّهَا صَدَقَةٌ مِنْكَ عَلَى نَفْسِكَ

яъни: *“Одамларга ёмонлик қилишдан тийилинг. Зеро бу ҳам сизга садақа бўлур”*, – дедилар (Муттафақун алайх).

Мўмин-мусулмонлар ўзаро бирдамликда ҳаёт кечиришликлари, бир-бирларидан ҳаёт қийинчиликларини аритиш пайида бўлишлари ибодатларнинг афзали саналади. Зеро Расулуллоҳ саллаллоҳу алайҳи васаллам марҳамат қилиб, шундай деганлар:

"أَحَبُّ النَّاسِ إِلَى اللَّهِ أَنْفَعُهُمْ، وَأَحَبُّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ سُرُورٌ تُدْخِلُهُ عَلَى مُسْلِمٍ، أَوْ تَكْشِفُ عَنْهُ كُرْبَةً، أَوْ تَقْضِي عَنْهُ دَيْنًا، أَوْ تَطْرُدَ عَنْهُ جُوعًا" (رَوَاهُ الْإِمَامُ الطَّبْرَانِيُّ وَالْإِمَامُ ابْنُ أَبِي الدُّنْيَا، وَهُوَ حَسَنٌ).

яъни: *“Инсонларнинг Аллоҳга энг маҳбуби – уларнинг ўзгаларга манфаатлироғидир. Амалларнинг ичида Аллоҳ азза ва жаллага энг маҳбуброғи – мусулмон кишига хурсандчилик келтиришингиз, ёки ундан бирор ташвишини аритишингиз, ёки унинг бирор қарзини тўлаб беришингиз ёки очлигини кетказишингиздир”*, – деганлар (Имом Табароний ва Имом Ибн Абиддунё ривояти).

Тезиснинг 11 январь 2-сонига илова

“ВАТАН ҲИМОЯСИ – ШАРАФЛИ БУРЧ”

Ҳурматли ватандошлар! 14 январь юртимизда “Ватан ҳимоячилари куни” сифатида нишонланади. Дарҳақиқат, Ватан – муқаддас макон. Уни ҳимоя қилиш, душманлардан асраш, равнақи ва фаровонлиги йўлида хизмат қилиш – ҳар бир инсон учун ҳам фарз, ҳам қарзидир. Ватан сарҳадлари дахлсизлигини таъминлаш, юрт шаъни ва ор-номусини кўз қорачиғидек асраб-авайлаш – шу заминда яшаётган ҳар бир имонли, эътиқодли ва ихлосли фарзанднинг муқаддас бурчидир. Шуни алоҳида таъкидлаш жоизки, тинчликни сақлаш, мустақиллигимизни янада мустаҳкамлаш, юртимиз барқарорлиги ва хавфсизлигини таъминлашда миллий армиямизнинг алоҳида ўрни бор.

Маълумки, Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 2018 йил 28 декабрь кун Олий Мажлисга навбатдаги Мурожаатномани тақдим этди ва унда ҳарбий соҳа ҳақида шундай деди: *“Биринчидан, мамлакатимиз мудофаа қобилиятини, Қуролли кучларнинг жанговор салоҳиятини ошириш, миллий мудофаа саноати комплексини шакллантириш, ҳар қандай хавф хатарга қарши доимо шай туришимиз лозим.*

Мамлакат мудофаасини ҳарбий-иқтисодий қўллаб-қувватлаш бўйича бошланган ислоҳотларни мантиқий якунига етказиш керак...”.

Мухтарам жамоат! Динимизда Ватанни ҳимоя қилиш ишига ўзини бахшида этиш энг улуғ савобли амаллардан эканлиги айтилган. Бу тўғрида Пайғамбаримиз саллаллоҳу алайҳи васалламдан шундай ҳадис ривоят қилинган:

“عَيْنَانِ لَأَتَمَسَّهُمَا النَّارُ: عَيْنٌ بَكَتْ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَعَيْنٌ بَاتَتْ تَحْرُسُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ” (رواه الإمام الترمذي).

яъни: *“Икки кўз эгасини дўзах оташи куйдирмас: бири – Аллоҳнинг азобидан қўрқиб йиғлаган кўз, иккинчиси – Аллоҳ йўлида пойлоқчилик қилиб бедор бўлган кўз”* (Имом Термизий ривояти).

Қанчадан-қанча амаллар борки, кўринишидан оддий ишга ўхшагани билан чиройли ва яхши ният ила савоби улуғ амалга айланади. Худди шу каби ватан ҳимояси, ҳарбий хизмат ҳам ана шундай савобли, зарур, муҳим амаллар қаторига киради. Зеро, Пайғамбаримиз саллаллоҳу алайҳи васаллам айтганларидек: *“Инсонларнинг яхшиси – инсонларга манфаатлисидир”*.

Ҳурматли жамоат! Барчангизни 14 январь “Ватан ҳимоячилари куни” билан табриклаймиз, Аллоҳ таоло сизу бизга жонажон Ватан ҳимоячиси ва муносиб фарзандлар бўлиш бахтини насиб этсин!

Аллоҳ таоло мустақил юртимизни тинчлик ва омонликда, аскарару зобитларимизни Ўзининг ҳифзу ҳимоясида сақлаб, жаннатмакон диёримизни ёмон кўзлардан ва барча офатлардан омонда сақласин! Омин!